

Τα κακάβια

Περιοδικό του Μαθητικού Συνεταιρισμού Δημοτικού Σχολείου Ξηροπόταμου Δράμας

Οκτώβριος 2009 Τεύχος 1^ο Έτος 16^ο

Στο τεύχος αυτό θα διαβάσετε για:

- Την 28^η Οκτωβρίου 1940
- Τον Ξηροπόταμο στον Μακεδονικό Αγώνα.
- Το περιβάλλον.
- Το καλωσόρισμα στα πρωτάκια.
- Και άλλα πολλά.

Θα παίξετε και θα διασκεδάσετε με:

- Σταυρόλεξα
- Κρυπτόλεξα
- Αινίγματα.
- Ανέκδοτα

Σπαζοκεφαλιές

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Καλώς ήρθατε, Πρωτάκια!!!

(Να διαβαστεί από τους γονείς στα παιδιά της πρώτης)

Τόσο καιρό ανυπομονούσαμε να δούμε στο σχολείο μας τα όμορφα προσωπάκια σας. Επιτέλους ήρθατε!!! Τώρα πια ανήκετε στη μεγάλη οικογένεια του σχολείου μας. Θέλουμε να ξέρετε ότι οτιδήποτε μας χρειαστείτε θα είμαστε στο πλάι σας. Κάποτε ήμασταν και εμείς στην θέση σας και καταλαβαίνουμε πως αισθάνεστε. Δεν πρέπει όμως να φοβάστε γιατί πιστεύουμε πως αυτή η χρονιά θα είναι η καλύτερη για μας αλλά και για σας.

Και τώρα... κάποιες συμβουλές.

- Όταν συγκεντρωνόμαστε για προσευχή δεν πρέπει να μιλάμε. Ο Διευθυντής μας ανακοινώνει κάποια σημαντικά πράγματα που πρέπει να τα ακούσουμε.
- Στην αυλή δεν παίζουμε κοντά στα μεγάλα παιδιά, είναι επικίνδυνο.
- Δεν πρέπει να μένουμε μέσα στις τάξεις όταν χτυπάει το κουδούνι για διάλειμμα. Αν συμβεί κάτι κακό δε θα το καταλάβουν οι δάσκαλοι.
- Φροντίζουμε να μη φέρνουμε στο σχολείο ηλεκτρονικά παιχνίδια ή άλλου είδους παιχνίδια. Μπορεί να τα χάσουμε ή να καταστραφούν.
- Τις μέρες που βρέχει μένουμε στις τάξεις μας. Αν βγούμε έξω θα βραχούμε και θα αρρωστήσουμε.
- Δεν πρέπει να δημιουργούμε καβγάδες και να μαλώνουμε με τα άλλα παιδιά. Μπορεί να υπάρξουν σοβαρά ατυχήματα.
- Προσπαθούμε να κρατάμε το σχολείο καθαρό, έτσι θα 'ναι πάντα όμορφο.
- Όταν παίζετε στην αυλή καλό είναι να μη παίρνετε μπάλες του μπάσκετ. Είναι βαριές για σας.
- Όταν παίζουμε με μπάλες προσέχουμε να μη τις χάσουμε και τις επιστρέφουμε από εκεί που τις πήραμε.
- Δεν πηγαίνουμε στα διαλείμματα πίσω από τα κτίρια, γιατί δε μας βλέπουν οι δάσκαλοι και αν μας συμβεί κάτι δε θα μπορέσουν να μας βοηθήσουν.
- Πλένουμε τα χεράκια μας στις βρύσες κάθε φορά που μπαίνουμε στις τάξεις μας.

Με πολλές ευχές σας καλωσορίζουμε στο σχολείο μας.

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ!!!

Για τη ΣΤ τάξη
Ελένη Δερμεντζή-Αγγελική Δεβρίκη

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 1940

Βρισκόμαστε στα τέλη της δεκαετίας του 1930. Ο Χίτλερ έχει καταλάβει την εξουσία στη Γερμανία καθώς και ο Μουσολίνι στην Ιταλία. Και οι δυο τους έχουν επιβάλει στους λαούς τους φασιστικά καθεστώτα.

Ο Φασισμός απειλεί την ειρήνη. Τα σύννεφα του πολέμου σκεπάζουν τον ουρανό της Ευρώπης. Ο Χίτλερ εξοπλίζεται πυρετωδώς και δημιουργεί μια φοβερή πολεμική μηχανή. Τον Σεπτέμβριο του 1939 επιτίθεται.

Αρχίζει ο Β΄ παγκόσμιος πόλεμος. Ο αιματηρότερος πόλεμος που γνώρισε η ανθρωπότητα. Οι λαοί παρακολουθούν με κομμένη την ανάσα! Ο γερμανικός στρατός προελαύνει. Η μία μετά την άλλη οι χώρες της Ευρώπης πέφτουν στα χέρια του Χίτλερ.

Ξημερώματα 28 Οκτωβρίου 1940. Οι σειρήνες του πολέμου ουρλιάζουν δαιμονισμένα. Οι καρπάνες ηχούν. Πόλεμος! Η Ιταλία κήρυξε τον πόλεμο στην Ελλάδα. Ένα ρίγος διαπερνά τη ραχοκοκαλιά της Ελλάδας.

Στο τηλεγράφημα του Μουσολίνι ο λαός μας απαντά με μια μυριάστομη, αποφασιστική κραυγή: «ΟΧΙ!». «ΟΧΙ, δε θα παραδοθούμε», «ΟΧΙ, θα πολεμήσουμε και θα νικήσουμε!».

Οι Έλληνες φαντάροι - ατρόμητοι, γενναίοι - μάχονται αφηψώντας την αριθμητική υπεροχή του εχθρού, αφηψώντας τα χιόνια και τη φοβερή παγωνιά. Το χέρι τους κολλημένο στο ντουφέκι, το ντουφέκι συνέχεια του χεριού τους. Ντουφέκι και κανόνι πάνω στα βουνά. Τίποτα δεν έμεινε στάσιμο και αμέτοχο. Η χαρά έσμιγε με τον πόνο και γίνονταν αδέρφια.

Οι Έλληνες πολέμησαν και νίκησαν! Στα αλβανικά βουνά γράφτηκε με ανεξίτηλα γράμματα το έπος του '40! Ο φασισμός του Μουσολίνι τσακίστηκε και κουρελιάστηκε στις κορφές και τα φαράγγια της Πίνδου. Τώρα το ξέρουμε πως τη νίκη την κέρδισαν απλοί χωριάτες και ξωμάχοι, χτίστες και σιδεράδες. Τα γελαστά και χαρούμενα παιδιά, φοιτητές, στρατιώτες και ανθυπολοχαγοί που όλοι τους ξέρανε καλά την ιστορία της πατρίδας μας.

Όμως της Ελλάδας τα βάσανα και οι καημοί δεν έχουν τελειωμό. Νικημένος και ντροπιασμένος ο Μουσολίνι ζητάει τη βοήθεια του συμμάχου του, Χίτλερ. Ο φοβερός γερμανικός στρατός επιτίθεται από τα βόρεια σύνορα της πατρίδας μας. Ο Ελληνικός στρατός αντιστέκεται και πάλι γενναία, αλλά αποκαρτωμένος και αποδυναμωμένος από τον πόλεμο κατά των Ιταλών αναγκάζεται να υποχωρήσει.

Το μέτωπο καταρρέει. Η Ελλάδα στη σκλαβιά. Αρχίζει η μαύρη περίοδος της Κατοχής. Τέσσερα μαύρα χρόνια σκλαβιάς και μαρτυρίου για το λαό μας. Χιλιάδες πεθαίνουν από την πείνα και τη δυστυχία. Χιλιάδες νεκροί από τα εκτελεστικά αποσπάσματα των Γερμανών και των Ιταλών. Όλοι θυσία στο βωμό της λευτεριάς!

Μα και πάλι ο ελληνικός λαός, μέσα από τα συντρίμια του βρiσκει τη δύναμη να αντισταθεί. Στέκεται όρθιος, γενναίος και περήφανος. Τη ρωμιούσην μην την κλαις! Ο λαός ξεσηκώνεται και γράφει καινούργιο έπος, το έπος της Εθνικής Αντίστασης!

Λόγια ανθρώπων που γνώρισαν τον ηρωισμό των γυναικών της Πίνδου

Οι γυναίκες της Πίνδου.

Εθαυμάσθησαν οι γυναίκες αυτές. Όταν φύγαμε από τη Λάρισα για να πάμε στην Κοζάνη, στο Σαραντάπορο εκεί πέρα οι δρόμοι τότε ήτανε καλντερίμια και χωματόδρομοι, θυμάμαι εκεί επάνω πριν από τα Σέρβια ότι ήταν γυναίκες οι οποίες την δεύτερη ημέρα ακριβώς προς

την τρίτη φτιάχνανε τον δρόμο, δηλαδή ρίχνανε πέτρες μες στις λάσπες. Από τότε, από την ίδια μέρα και βέβαια εν συνεχεία στην Ήπειρο εθαυμάσθησαν οι γυναίκες αυτές. Εθαυμάσθησαν πολύ γιατί μετέφεραν εκεί που δεν μπορούσε ούτε μουλάρι. Βάζανε στην πλάτη, μαθημένες αυτές, αυτές κουβαλούσαν νερό και ξύλα. Πήγαιναν στο ρουμάνι μια ώρα δυο, φορτωνόταν τα ξύλα στην πλάτη και τα μετέφεραν στα σπίτια τους μέσα στα χιόνια. Εκάνανε βέβαια μια προμήθεια από το καλοκαίρι για τον χειμώνα, κάνανε για ένα μήνα, από κει και ύστερα. Πηγαίνανε πλέον μέσα στα χιόνια...

(Τροφορική μαρτυρία Τάκη Τράντα, στο: Χατζηπατέρα-Φαφαλιού, Μαρτυρίες 1940-1941, Αθήνα, Κέδρος, 1982, σ. 103.)

Γυναίκες που κουβαλούσαν πυρομαχικά.

7 Νοεμβρίου 1940. Σήμερα σκοτώθηκαν δύο παιδιά του 33ου Συντάγματος και αυτό μάνιασε περισσότερο τους στρατιώτες. Φωνάζαν εμπρός για τη Ρώμη. Ο θάνατος αυτός αντί να μας δειλιάσει μας έδωσε περισσότερα φτερά για να κυνηγήσουμε τους Ιταλούς. Συνάντησα γυναίκες που κουβαλούσαν πυρομαχικά. Μία ήτο 88 ετών. Μία μου είπε κλείδωσε το μικρό σε μια καλύβα για να βοηθήσει τον στρατό. Το βράδυ είδα μια γριούλα να κρατά δυο μικρά και η μητέρα τους ζύμωνε ψωμί για τον στρατό με το φως δυο κεριών που είχε μέσα σ' ένα ποτήρι. Τα χιόνια, ο πάγος, το τρομερό κρύο, δεν φαίνονταν να τις τρόμαζε. Όλες γεμάτες χαρά ήθελαν να προσφέρουν στο στρατό ό,τι δεν μπορούσαν τα μεταγωγικά. Αλήθεια γυναίκες θαύμα. Τι διαφορά με τις πόλεις!

(Από το Ημερολόγιο Πολέμου του Αργύρη Μπαλατσού, στο: Χατζηπατέρα-Φαφαλιού, Μαρτυρίες 1940-1941, Αθήνα, Κέδρος, 1982)

Ζωντανό τείχος

Οι νικηταί της Πίνδου προχωρούσαν. Καθώς έφτασαν στον ποταμό Βογιούσα κι είδαν οι ατρόμητες γυναίκες της Πίνδου πως το απότομο ρέμα εμπόδιζε τους σκαπανείς στη δουλειά τους, έκαναν αυθόρμητα κάτι, που ξανάγινε ύστερα στον Καλαμά και στο Δρίνο: μπήκαν οι ίδιες μέσα στα νερά και, πιασμένες σφικτά από τους ώμους, σχημάτισαν πρόσχωμα, που ανάκοβε την ορμή του ποταμού και ευκόλυνε τους γεφυροποιούς!

(Τάκης Ε. Παπαγιαννόπουλος, στο: Χατζηπατέρα-Φαφαλιού, Μαρτυρίες 1940-1941, Αθήνα, Κέδρος, 1982, σ. 104)

Πηγή: http://www.fhw.gr/chronos/14/gr/1940_1945/war/pigi05.html#

Χαρίσκου Θεοδώρα ΣΤ^ο

Όπλα που χρησιμοποιούσαν οι Γερμανοί στον πόλεμο του 1940

Ενώ μέχρι σήμερα διατηρείται η εικόνα της Βέρμαχτ* ως οπλισμένης δύναμης υψηλής τεχνολογίας, στην πραγματικότητα λιγότερο από 40 τοις εκατό όλων των μονάδων ήταν μηχανοκίνητες. Τα υπόλοιπα 60 τοις εκατό είχαν στην διάθεσή τους άλογα, τα οποία μετακινούσαν το προσωπικό, τις κουζίνες στρατού και τον ανεφοδιασμό. Οι μονάδες μάχης προχωρούσαν με τα πόδια, μερικώς και με ποδήλατα, εφόσον υπήρχαν. Επίσης και ο οπλισμός της, κατά τα άλλα σύγχρονος, Βέρμαχτ αρχικά ήταν αρκετά σπαρτιάτικος. Έτσι, π.χ., οι πρώτες μάχες διεξάχθηκαν με παλαιά τυφέκια (Μάουζερ τύπου 98Κ), Ως προς το οπλοπολυβόλο, η Βέρμαχτ διέθετε τον τύπο MP40, το οποίο ήταν στον μέσο όρο της κατηγορίας (θεωρείται εφάμιλλο του αμερικανικού Τόμσον). Το καλύτερο, ίσως, μικρό όπλο της Βέρμαχτ ήταν το MP44, το

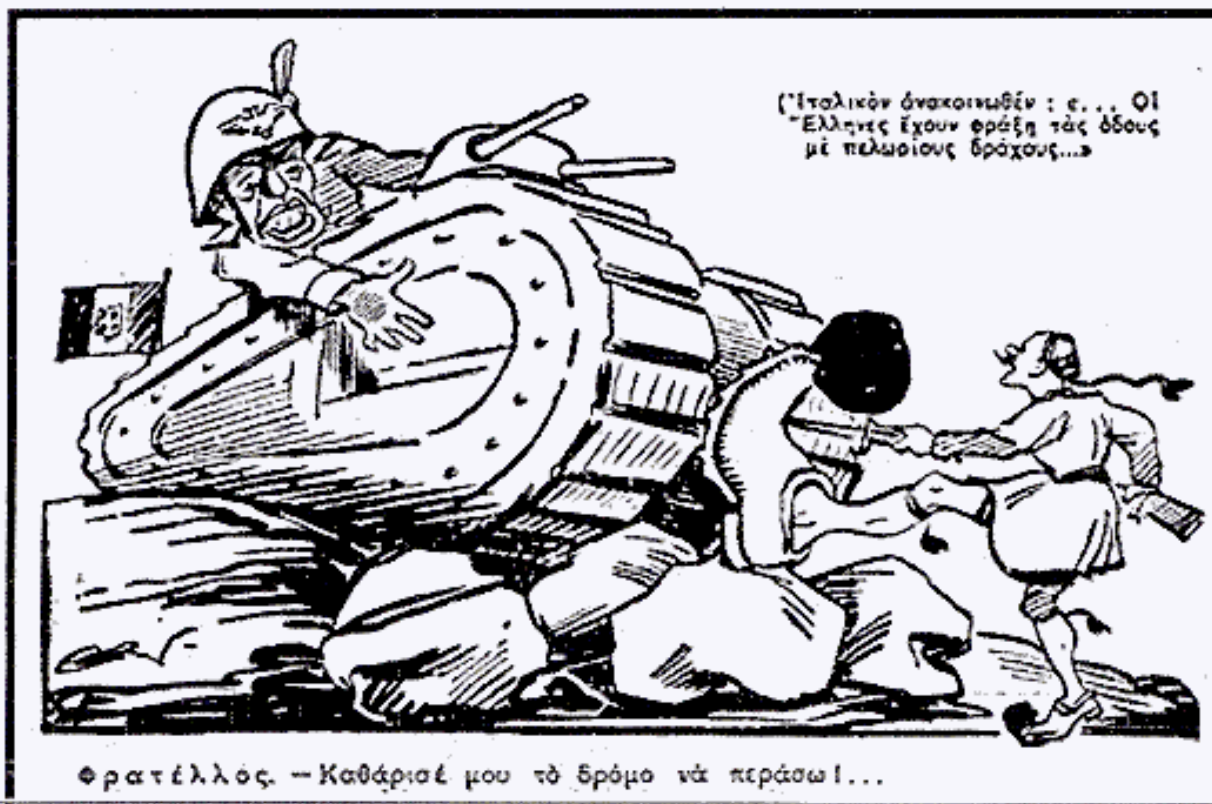

οποίο δεν πρόλαβε να παραχθεί σε επαρκείς ποσότητες, μια και τέθηκε σε παραγωγή μόλις το 1944. Ιδιαίτερα επιτυχημένο, ως προς τον χειρισμό, την ευχρηστία, την ταχύτητα πυρός και την ευθυβολία θεωρείται, επίσης, το μέσο πολυβόλο MG42 (στο οποίο είχε αποδοθεί το προσωνύμιο "Σπάνταου

Το πιστόλι P08, κοινώς ως LUGER, είναι ένα από τα πιο κλασσικά πιστόλια όλων των εποχών. Παραμένει απόλυτα ελκυστικό αισθητικά εξαιτίας της κλίσης της λαβής και της όλης εμφάνισής του.

*Βέρμαχτ: έτσι έλεγαν το στρατό της Γερμανίας από τον Μάρτιο του 1935 μέχρι τον Αύγουστο του 1946.

Βαγγέλης Δημίου ΣΤ'

Απόσπασμα από αφήγηση ενός στρατιώτη που πολέμησε στην Αλβανία και μας περιγράφει μερικές κακουχίες των στρατιωτών μας.

Πρίν ακόμα περιγράψω τις εντυπώσεις μου από το ορεινό χειρουργείο, πρέπει νά εκφράσω τον θαυμασμόν μου και δέος για τον ηρωισμόν των ιατρών του ορεινού χειρουργείου αυτού, αλλά και όλων των ορεινών χειρουργείων. Ο στρατιώτης πού βρίσκεται στην πρώτη γραμμή, έχει απαλλαγή από τον εφιάλτην των βομβών. Οι πρώτες γραμμές εις τον τομέα μας ποτέ δεν εβομβαρδίσθησαν.

Αλλά και αυτοί που βρίσκονται στα βομβαρδιζόμενα μέρη, θα τρέξουν να κρυφθούν σε ένα λάκκον, μια σχισμήν, ή έστω και μία λόχμην να βάλουν τό κεφάλι των. Ο ιατρός όμως δεν μπορεί να μετακινηθή. Είτε βόμβες πέφτουν, ή οβίδες, ή όλμοι, δεν μετακινείται. Θα μείνη μέσα στο χειρουργείο. Αλλά δέν χρειάζεται να κινδυνεύουν από βόμβες οι γιατροί πού ήσαν νεαροί ανθυπίατροι ή έφεδροι της ιατρικής

τού Πανεπιστημίου. Μόνον η παραμονή μέσα στο ορεινό χειρουργείο είναι μία σωστή Κόλασις.

Εδώ, ακούγοντο κραυγαί πόνου, οίμωγαί καί αγωνιώδεις επικλήσεις. Το δε τραγικότερον, δέν είδα κανένα τραυματία από πυροβόλον όπλον. Ήσαν όλοι τους σχεδόν από κρουσπαγήματα. Τό χειρουργείο αυτό ευρίσκετο στην δυτικήν άκρην τού χωριού. Πολλές φορές οι βόμβες πέρασαν «ξυστά». Αλλά ευτυχώς, δέν το έθιξαν. Μόλις μπήκα, ένας νοσοκόμος κρατούσε έναν κρουσπαγημένον. Μέ παρεκάλεσε να τον κρατήσω λίγο. Πήγα, τον έπιασα και τον κρατούσα. Ο γιατρός. Πού είναι ο γιατρός, εφώναζε. Πές τού γιατρού, μου έλεγε. «Πές τού γιατρού, νά μου κάνει μία ένεση μορφίνης και ας πεθάνω». Πρώτη φορά αντιμετώπισα την μάστιγα των κρουσπαγήματων. Ο πόνος του ατυχούς στρατιώτου ήταν αβάσταχτος. Τού έλεγα να κάνη υπομονή. Αλλά περισσότερο από αυτόν, τα είχα εγώ χαμένα. «Γιατρέ, σώσε με». Είπε μόλις είδε τον γιατρό να περνάει κοντά. «Κάνε μου μία ένεση μορφίνης, κι' ας πεθάνω». -Πάψε! Τού λέγει ο γιατρός -«Γι' αυτό τις ρίχνουν τις βόμβες οι Ιταλοί. Να πάμε πιο κάτω, πιο κάτω, μέχρι να φθάσωμε στο Ταίναρον. Αυτός είναι ο σκοπός τους ->. «Να τους τσακίσουμε, γιατρέ μου, αλλά στείλε με στα μετόπισθεν, να γίνω καλά πρώτα.» Αφού πέρασε αρκετή ώρα, τον παρεκάλεσα. «Συνάδελφε, κι' εγώ τραυματίας είμαι. Να πάω μία στιγμή να δέσω τα τραύματα και να ξαναγυρίσω». Τον άφησα. Πιο πέρα ήταν ένας λοχίας. Μού ζήτησε νερό. Πήρα ένα κύπελλο, το γέμισα και τού το πήγα. Σήκωσε τα δύο του χέρια να το πιάση και δέν μπορούσε. «Και στα χέρια κρουσπαγήματα, κύριε λοχία;» τού είπα. Μού κίνησε το κεφάλι καταφατικά. Του έδωσα νερό με το κύπελλο. Τέλος, πήγα στον γιατρό, είδε τα τραύματά μου, ευτυχώς ήταν επιπόλαια. Διέταζε και μου τα έδεσαν, και μου έδωσε εισιτήριο για το πρόχειρο Νοσοκομείον Κολωνίας. Έφυγα με φρίκην αλλά και με δέος για τον ηρωισμόν των νεαρών ιατρών.

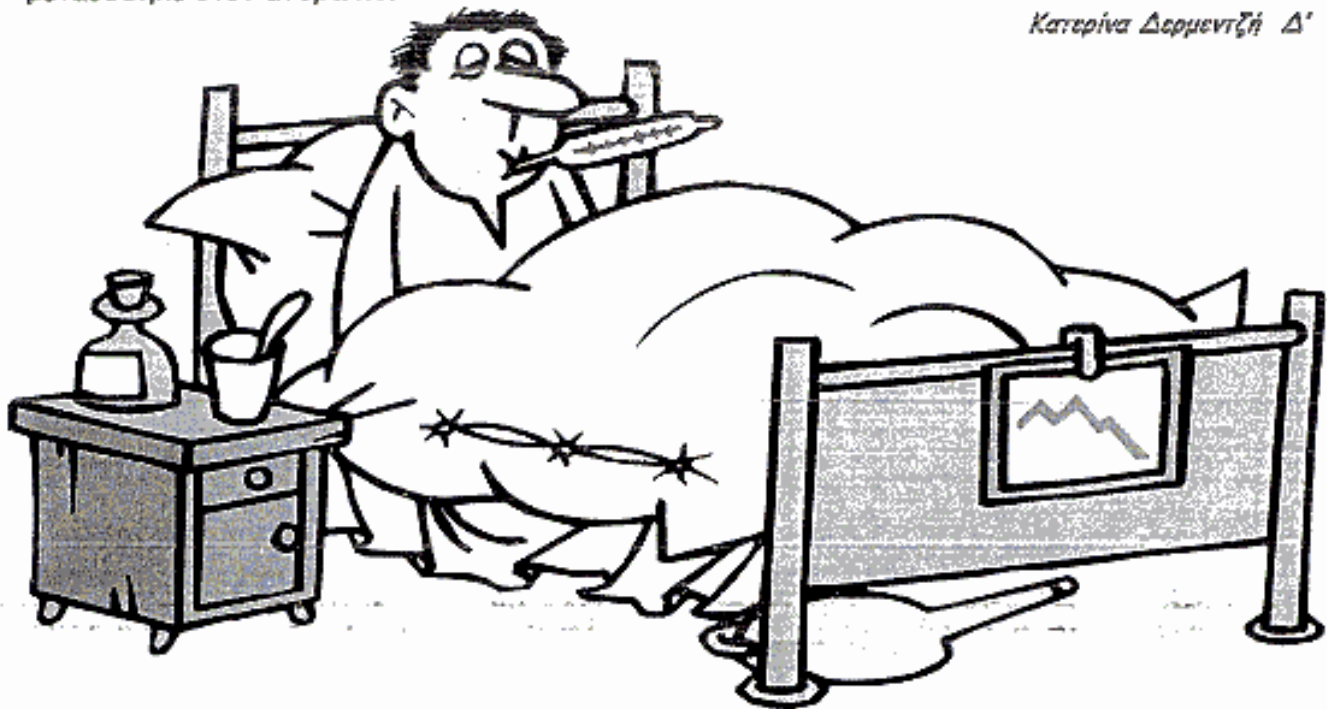
«Μαρτυρίες '40-'41» τών Κ. Χατζηπατέρα & Μ. Φαφαλιού,

Άγγελος Μήτρου ΣΤ τάξη

Η νέα γρίπη

Πρόσφατα ήρθε μια καινούρια γρίπη στην Ελλάδα, η γρίπη των χοίρων, που είναι επικίνδυνη, γιατί μπορεί να προκαλέσει πολλά προβλήματα υγείας. Γι' αυτό πρέπει να προσέχουμε να μην την κολλήσουμε και αρρωστήσουμε. Αυτή η γρίπη προήλθε από τους χοίρους και μεταδόθηκε στον άνθρωπο.

Κατερίνα Δερμεντζή Δ'

Ποια τα συμπτώματα της νέας γρίπης;

Τα συμπτώματα της νόσου είναι παρόμοια με αυτά της εποχικής γρίπης και μπορεί να περιλαμβάνουν ξαφνική έναρξη πυρετού και άλλα συμπτώματα όπως βήχας, καταρροή, πονόλαιμος, πονοκέφαλος, ή σπανιότερα ρίγη, αίσθημα κόπωσης, πόνος στους μύες, διάρροια και εμετοί.

Πώς μολύνονται οι άνθρωποι από τον ιό της νέας γρίπης;

Οι άνθρωποι μολύνονται με τον ιό με τον ίδιο τρόπο όπως και σε μια απλή γρίπη. Μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσω σταγονιδίων από ασθενή που βήχει ή φτερνίζεται. Ο ιός μπορεί να μεταδοθεί όταν τα μολυσμένα σταγονίδια που προέρχονται από ασθενή μένουν στα χέρια του ή σε άλλες επιφάνειες που μπορεί στη συνέχεια να μεταδώσουν τον ιό σε ανθρώπους που τις ακουμπούν και, στη συνέχεια ακουμπούν τη μύτη ή το στόμα τους.

Πώς θα προφυλαχτούμε από τη νέα γρίπη;

- 1) Όταν φτερνίζομαστε ή βήχουμε καλύπτουμε το στόμα μας με χαρτομάντιλο ή με τον αγκώνα μας
- 2) Πετάμε αμέσως το χαρτομάντιλο στα σκουπίδια. Με αυτόν τον τρόπο, προστατεύετε τους άλλους
- 3) Δεν αγγίζουμε στόμα, μύτη, μάτια
- 4) Πλένουμε τα χέρια μας συχνά με νερό-σαπούνι ή χρησιμοποιούμε καθαριστικό χεριών που περιέχει αλκοόλ.
- 5) Ακολουθούμε σωστή διατροφή.
- 6) Μην πηγαίνετε στη δουλειά ή στο σχολείο εάν αρρωστήσετε, αλλά μείνετε στο σπίτι σας για να μην μεταδώσετε την ασθένεια και στους άλλους

Σολάκη Καλλιόπη
Δ' τάξη

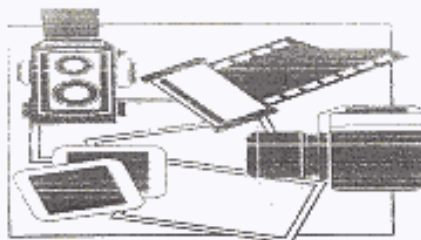
Στις 25 Σεπτεμβρίου ο Διευθυντής του σχολείου μας ανακοίνωσε ότι θα πάμε-οι δύο μεγάλες τάξεις- να παρακολουθήσουμε επτά Ρώσικες ταινίες μικρού μήκους στο Φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους που κάθε χρόνο, τέτοια εποχή, γίνεται στη Δράμα. Στη συνέχεια θα πάμε να δούμε μια έκθεση ζωγραφικής.

Ήρθε η μέρα της εκδρομής. Ανεβήκαμε στο λεωφορείο και ξεκινήσαμε για τον κινηματογράφο «Ολύμπια», όπου θα παίζονταν οι ταινίες. Φτάσαμε. Μπήκαμε στην τεράστια αίθουσα του κινηματογράφου. Επικρατούσε σιωπή, καμία φωνή δεν ακουγόταν. Κάποια στιγμή αρχίζει και η προβολή. Όταν τέλειωσε, τα παιδιά δεν ήταν και τόσο ενθουσιασμένα. Πιστεύω ότι δεν τους άρεσαν οι ταινίες. Για να πω την αλήθεια ούτε εμένα άρεσαν.

Στη συνέχεια επισκεφθήκαμε το Ναό της Αγίας Σοφίας και την έκθεση φωτογραφίας της παλιάς Δράμας. Υπήρχαν σπάνιες και όμορφες φωτογραφίες που απεικόνιζαν την παλιά Δράμα. Αφού τελειώσαμε με την επίσκεψή μας στη έκθεση φωτογραφίας, πήγαμε στις πηγές της Αγίας Βαρβάρας. Εκεί φάγαμε, παίξαμε, γελάσαμε. Πέρασαμε γενικά όμορφα. Φεύγοντας από τις πηγές επισκεφθήκαμε την έκθεση ζωγραφικής στην αίθουσα «Μελίνα». Υπήρχαν πολλοί όμορφοι και πολύχρωμοι πίνακες. Κατά τη γνώμη μας βέβαια αρκετά ακριβοί.

Η εκδρομή ήταν ευχάριστη. Ευχαριστούμε τον Διευθυντή του σχολείου κύριο Καρπιτσάρη Γιώργο και τους δασκάλους του σχολείου που οργάνωσαν αυτή την εκδρομή και δεν κάναμε μάθημα όπως κάθε μέρα.

Δασκάλου Δημήτρης
Αρναούτης Βασίλης ΣΤ¹

Στο Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας

Στο Φεστιβάλ

Στην έκθεση φωτογραφίας

Στην Αγία Βαρβάρα

*Οι αγροτικές δουλειές του φθινοπώρου,
όπως γινόταν παλιά.*

Ο τρύγος

Ο ζεστός ήλιος του καλοκαιριού ωρίμαζε πια τα σταφύλια και ήταν ο καιρός να μαζευτούν οι ολόγλυκοι καρποί. Η διαδικασία ήταν πολύ κουραστική, αλλά και ευχάριστη. Στην αρχή κόβονταν με το χέρι ή με μικρό μαχαιράκι και τοποθετούνταν σε καλάθια, ή σε κοφίνια. Στη συνέχεια μεταφέρονταν στα πατητήρια. Ο τρύγος ήταν μια από τις σπουδαιότερες γεωργικές εργασίες.

Ο τρύγος

Το πάτημα των σταφυλιών.

Με την ολοκλήρωση του τρύγου, που ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρος και κουραστικός, άρχιζαν αμέσως το πάτημα των σταφυλιών. Αρκετές ημέρες όμως, πριν τον τρύγο έπλεναν καλά τα βαρέλια και τα ξέπλεναν με ζεστό και κρύο νερό, για να φύγουν τα υπολείμματα του προηγούμενου κρασιού και οι πιθανοί μύκητες. Τα βαρέλια τα νέμιζαν με καθαρό νερό για μερικές ημέρες και ύστερα το στράγγιζαν. Το πάτημα των σταφυλιών ήταν μια ξεχωριστή τέχνη. Γινόταν σε ειδικούς χώρους που λεγόταν πατητήρια. Συνήθως το πάτημα γινόταν με τα πόδια. Στο τέλος της διαδικασίας έπαιρναν το μούστο, το χυμό δηλαδή του σταφυλιού. Το μούστο στη συνέχεια τον έβαζαν σε βαρέλια για να γίνει μετά από κάμποσο καιρό κρασί.

Το πάτημα των σταφυλιών

Το όργωμα

Τα παλιά χρόνια οι άνθρωποι όργωναν τα χωράφια τους με το αλέτρι, που το έσερναν δύο βόδια ή δύο άλογα και όχι με τις μηχανές, όπως κάνουν σήμερα. Ο γεωργός κουραζόταν πολύ και ξόδευε πολύ χρόνο. Το αλέτρι έσκαβε βαθιά τη γη και το χωράφι ήταν έτοιμο για σπορά.

Δουλειές σπιτιού.

Οι νοικοκυρές, το φθινόπωρο προετοίμαζαν το σπίτι για το χειμώνα. Το καθάριζαν και έστρωναν τα χειμωνιάτικα. Ετοίμαζαν διάφορα φαγώσιμα, όπως τραχανά, χυλόπιτες και γλυκά

Λουκίδου Αναστασία-Πωλίνα Αργυριάδου
Δ' τάξη

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Ψιχαλίζει-ψιχαλίζει
στη μικρή μας την αυλή
το φθινόπωρο που αρχίζει
τ' αγαπώ πολύ.

Σταγονίτσες-σταγονίτσες,
πέφτουν κάτω στην αυλή
και μετά ο ήλιος λάμπει
το ουράνιο τόξο περιμένουμε να βγει

Ένα πρωί του φθινοπώρου
ξύπνησα νωρίς νωρίς
για να πάω στο σχολείο
π' αγαπώ πολύ.

Του φθινοπώρου τα φύλλα
είναι κίτρινα ξερά
και παίζουνε μαζί τους
όλα τα καλά παιδιά

Γιασχαλία Δημητριάδου-Αντωνία Τσίλιου
Δ' τάξη

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΟΝ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟ ΔΡΑΜΑΣ

Εργασία των μαθητών της Ε΄ τάξης

1^ο μέρος

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Στόχος της προσπάθειας αυτής είναι :

- η ανάδειξη και η παρουσίαση της ζωής και της δράσης των Μακεδονομάχων του Ξηροποτάμου.

- η συγκέντρωση και η καταγραφή όλων των διαθέσιμων, βιβλιογραφικών και κυρίως προφορικών μαρτυριών για τους ήρωες Μακεδονομάχους της Βησσοσάνης.

Η αναζήτηση και η έρευνα του θέματος δεν πρέπει να σταματήσει σήμερα. Πρέπει να συνεχιστεί και στο μέλλον. Η δική μας συμβολή στην επίτευξη των παραπάνω στόχων είναι καθοριστική.

Ο Ξηροπόταμος το 1928

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ ΠΡΙΝ ΤΟ 1870

Για να μπορέσει κανείς να κατανοήσει την περίοδο του Μακεδονικού αγώνα στον Ξηροπόταμο 1870-1913 θα πρέπει πρώτα να γνωρίζει την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική κατάσταση που επικρατεί στον Ξηροπόταμο και στην ευρύτερη περιοχή της Δράμας, την εποχή αυτή.

Η ραγδαία ανάπτυξη της παραγωγής καπνού στην περιοχή μας τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα, οδηγεί αρκετές οικογένειες από διάφορα σημεία της βαλκανικής να έρθουν και να εγκατασταθούν στο χωριό. Κύριο χαρακτηριστικό των οικονομικών συνθηκών που επικρατούσαν στα μισά του 19ου αιώνα, είναι η

Ασχολίες των κατοίκων της περιοχής.

Πίνακας του Κουγιουμτζή.

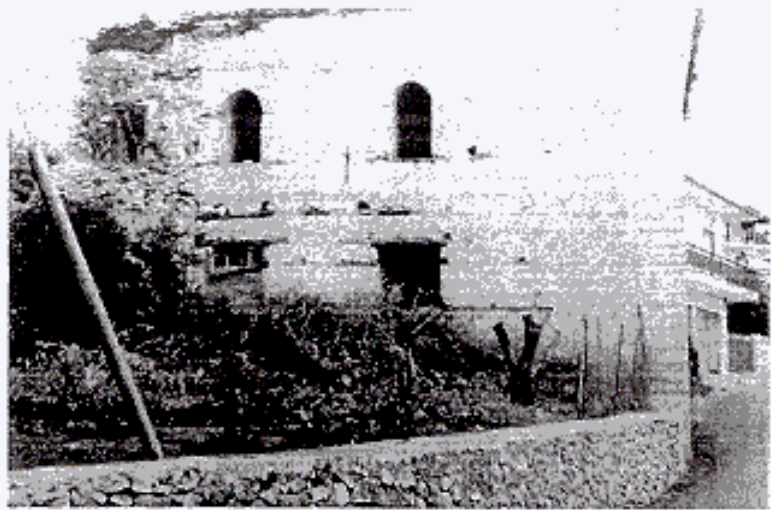

Βούλγαροι Κομιτατζήδες

πρόσληψη μεγάλου αριθμού εποχιακών εργατών στα μεγάλα τσιφλίκια της περιοχής (Τουρκοχωριού, Άνω και Κάτω Κουτρούλιοβα, Ουτσιουρούμ) και η πρώτη εμφάνιση της μισθωτής εργασίας. Μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα οι χριστιανοί κάτοικοι του χωριού, δεν είχαν διαμορφωμένη και ξεκάθαρη εθνική συνείδηση. Αν και αλλόφωνοι (ελάχιστοι ήταν οι κάτοικοι που γνώριζαν την ελληνική γλώσσα) ήταν προσηλυμμένοι στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και την ορθοδοξία. Η πολιτιστική ζωή του Ξηροποτάμου, σύμφωνα με προφορικές

μαρτυρίες των ηλικιωμένων κατοίκων του χωριού μας, έχει μείνει σχεδόν αναλλοίωτη στο πέρασμα 150 χρόνων από τότε. Η γλώσσα του Ξηροποτάμου ήταν ένα τοπικό ιδίωμα, δημιούργημα της

συχώνευσης σλαβικών γλωσσικών στοιχείων της και της τουρκικής γλώσσας. Στις μέρες μας το γλωσσικό αυτό ιδίωμα έχει σχεδόν εξαφανιστεί. Μόνο οι ηλικιωμένοι κάτοικοι του Ξηροποτάμου χρησιμοποιούν τη γλώσσα αυτή στην καθημερινή τους επικοινωνία. Το γλωσσικό ιδίωμα του Ξηροποτάμου, με ελάχιστες παραλλαγές, είναι ίδιο με αυτό των υπόλοιπων χωριών του Φαλακρού όγκου (Μοναστηράκι, Πετρούσα, Πύργοι, Βόλακας). Από τα τέλη κιόλας του 14ου αιώνα μεγάλες ομάδες Τούρκων, κυρίως πολεμικών Γιουρούκων ή Κονιάρηδων(από το Ικόνιο

Το μουσουλμανικό τζαμί του Ξηροποτάμου, όπως είναι σήμερα.

Γιουρούκοι Τούρκοι

της Μ. Ασίας),εγκαθίστανται στην περιοχή μας. Ο Ν. Σχινάς (Οδοιπορική εντυπώσεις Μακεδονίας,1886) μας πληροφορεί ότι η Δράμα και τα χωριά της κατοικούνται από γενναίους, αγροίκους και φανατικούς Οθωμανούς Γιουρούκους που καταγίνονται με την κτηνοτροφία και την καλλιέργεια του καπνού. Όλα τα υπόλοιπα απαραίτητα για τη διατροφή τους τα προμηθεύονται από την εβδομαδιαία αγορά (παζάρι) της Δράμας. Μέχρι την ανταλλαγή των πληθυσμών (Μικρασιατική καταστροφή) ζει στον Ξηροπόταμο μια σημαντική μουσουλμανική κοινότητα, αποτελούμενη από 45-50 οικογένειες. Είναι Γιουρούκοι Τούρκοι καθώς και εξισλαμισμένοι χριστιανοί. Καλλιεργούν τα ιδιόκτητα χωράφια τους(τσιφλίκια) στον κάμπο, ενώ παράλληλα ασχολούνται και με την κτηνοτροφία. Σήμερα, δυστυχώς, σώζονται μόνο τα ερείπια του τζαμιού στο κέντρο του χωριού. Παλαιότερα υπήρχαν δημόσια λουτρά (hamam),ιεροδιδασκαλείο (θρησκευτικό σχολείο, δίπλα από το τζαμί),νεκροταφεία.

Καπετάν Τζάρας, ένας από τους σημαντικότερους Μακεδοναμάχους της περιοχής μας.

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Με απλά λόγια θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο Μακεδονικός Αγώνας ήταν η ένοπλη αντιπαράθεση μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων, στα πλαίσια της οθωμανικής (τουρκικής) αυτοκρατορίας για το ποια εθνική δύναμη θα επικρατήσει στο χώρο της Μακεδονίας, στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα. Οι ειδικοί επιστήμονες που ασχολούνται με το θέμα αυτό, έχουν χωρίσει το μακεδονικό αγώνα σε τρεις διαφορετικές φάσεις.

Ο Μακεδονικός Αγώνας

Α' φάση
1870-1897

Β' φάση
1897-1904

Γ' φάση
1904-1908

Α' ΦΑΣΗ (1870-1897)

Οι Βούλγαροι προσπαθούν να δημιουργήσουν εκκλησίες και σχολεία σε όλη τη Μακεδονία. Η

Πάυλος Μελάς, η ψυχή των Μακεδονομάχων.

Η ίδρυση της Εξαρχίας (ίδρυση της βουλγαρικής Εξαρχίας το 1870, αποτελεί ορόσημο στην βαλκανική ιστορία. Από το 1870 οι Βούλγαροι δημιουργούν τη δική τους εκκλησία την λεγόμενη Βουλγαρική Εξαρχία. Μέχρι τότε υπάγονταν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης.

Β' ΦΑΣΗ (1897-1903)

Οι Βούλγαροι εγκαταλείπουν τα ειρηνικά μέσα και προσπαθούν να επιβληθούν στον μακεδονικό χώρο. Από το 1899 η

εξαρχική προπαγάνδα κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες να διεισδύσει στον Ξηροπόταμο. Η εκκλησία και το σχολείο παρέμειναν στα χέρια των

Πατριαρχικών, ενώ οι Εξαρχικοί, με τη βοήθεια των Νεότουρκων, αγόρασαν μια

καπναποθήκη, το ισόγειο της οποίας μετέτρεψαν σε εκκλησία και τον όροφο σε σχολείο.

Ο αρχικομιτατζής Πανίτσα μπαίνει τακτικά στο χωριό και τρομοκρατεί τον πληθυσμό. Οι

Χρυσόστομος, Μητροπολίτης Δράμας, ένθερμος υποστηρικτής του Μακεδονικού Αγώνα

Η ίδρυση της Εξαρχίας

Έλληνες κάτοικοι της Βησοτσάνης, ζούσαν κάτω από τη συνεχή πίεση των κομιτατζήδων. Αυτοί τους υποχρέωναν να πληρώνουν συνδρομή στο βουλγαρικό κομιτάτο και να γράφονται Εξαρχικοί. Είναι η περίοδος που οι Βούλγαροι κομιτατζήδες ελέγχουν απόλυτα τον ορεινό όγκο βόρεια του χωριού. Από τον κώδικα της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου πληροφορούμαστε ότι το 1906 η Βησοτσάνη είχε 135 περίπου οικογένειες πατριαρχικές, 55-60 εξαρχικές (βουλγαρικές), 35-40 μωαμεθανικές. Οι παραπάνω αριθμοί δείχνουν την μεγάλη υπεροχή του ελληνικού στοιχείου σε μια περίοδο ιδιαίτερα δύσκολη, όπου επικρατούσε η ένταση και η τρομοκρατία. Ο Γ. Χατζηκυριακού επισκεπτόμενος τον Ξηροπόταμο το 1906 γράφει: «Η Βισοτσιάνη εμμένει ευσυνειδήτως εις την πατρών πίστην ... διατηρούσα μεγάλην και ανιστορημένην εκκλησίαν και σχολείον αμφοτέρων των φύλων μετά δύο διδασκάλων.»

ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

Η εκκλησία του νεομάρτυρα Θεοδώρου βρίσκεται στη νοτιοδυτική πλευρά του χωριού μας, στο χώρο του Α΄ Νεκροταφείου Ξηροποτάμου. Πρόκειται για τον αρχαιότερο μεταβυζαντινό ναό της Ιεράς Μητροπόλεως Δράμας. Στα χρόνια βέβαια του μακεδονικού αγώνα και της πρώτης βουλγαρικής κατοχής λειτούργησε κάποιες φορές και ως ενοριακός. Ο ναός τιμάται, σύμφωνα με τη τοπική παράδοση, στον Άγιο Θεόδωρο και εορτάζεται μια φορά το χρόνο, το Α΄ Σάββατο των Νηστειών. Για τους κατοίκους του χωριού ο τιμώμενος Άγιος είναι ένας, ο Άγιος Θεόδωρος, χωρίς προσωνυμία. Στην πραγματικότητα κανείς δε γνωρίζει για ποιον από τους πολλούς ομώνυμους Αγίους πρόκειται. Εξάλλου η προσωνυμία απουσιάζει από την εικόνα του Θεοδώρου που βρίσκεται στην πρόπυλο θέση του τιμώμενου Αγίου, δηλαδή στο δεύτερο διάχωρο του τέμπλου, αριστερά της ωραίας πύλης, όπως απαιτεί η θρησκευτική παράδοση. Η εντοιχισμένη κτητορική επιγραφή της νότιας εισόδου αναφέρει ότι η εκκλησία κτίστηκε από τον μητροπολίτη Φιλίππων και Δράμας Παρθένιο Κατσακούλη το 1815, στις 15 Μαρτίου.

Η εκκλησία του νεομάρτυρα Θεοδώρου στον Ξηροπόταμο είναι τρίκλιτη ξυλόστεγη βασιλική, χαμηλού ύψους, με υπερυψωμένο κατά 65 εκ. πρόναο-γυναικωνίτη και με υπόστεγο στα δυτικά. Το μήκος της είναι 15μ. και το πλάτος της 10,60μ.

Η τεχνική της τοιχοδομίας είναι αργολιθοδομή (ντόπιοι λίθοι και χώμα με νερό) και το πάχος των τοίχων είναι 75 εκ., εκτός από τον ανατολικό τοίχο όπου το πάχος του είναι 97 εκ., για να στηριχτούν η πρόθεση και το διακονικό. Το μοναδικό αληθινό παράθυρο της εκκλησίας βρισκόταν στη νότια πλευρά του νάρθηκα. Σε κείνη την πλευρά μπορούσε να γίνεται η εξομολόγηση αλλά και η διδασκαλία των ελληνικών γραμμάτων, σε μια περιοχή, όπου πολλοί από τους κατοίκους είχαν ξεχάσει την εθνική τους γλώσσα και το κήρυγμα γινόταν, κάποιες φορές, και σε γλώσσα τουρκική.

Στο χώρο αυτό κατά πάσα πιθανότητα θα λειτουργούσε ένα υποτυπώδες σχολείο, τα πρώτα χρόνια μετά το χτίσιμο της εκκλησίας και στις παραμονές της ελληνικής επανάστασης. Ο μητροπολίτης Παρθένιος έκτισε την εκκλησία αυτή για να εμψυχώσει τους Έλληνες Χριστιανούς κατοίκους του χωριού. Η εκκλησία έχει δύο πόρτες, μία στη νότια πλευρά που οδηγεί στον κυρίως ναό, και μία στη δυτική, η οποία οδηγεί στο γυναικωνίτη.

Αθανασία Πάππου - Μαρία Ρούτση
Μαρία Λουκίδου - Μαρία Πάλλα
Ε΄ τάξη

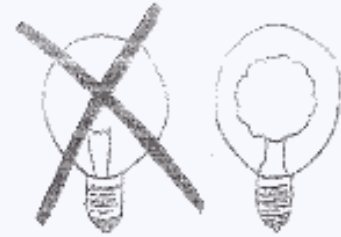
Αλλάξτε μας τα φώτα!

Σύμφωνα με την Greenpeace, μόνο το 10% της ενέργειας που καταναλώνουν οι λάμπες πυρακτώσεως χρησιμοποιείται για φωτισμό. Το υπόλοιπο 90% γίνεται θερμότητα και χάνεται. Με τις καινούριες λάμπες καταναλώνουμε 4 έως 5 φορές λιγότερη ενέργεια απ' ότι με τις παλιές και διαρκούν 8 έως 15 φορές περισσότερο.

Οπότε είναι καλύτερο να έχουμε στα σπίτια μας καινούριας τεχνολογίας λάμπες. Δε θα μολύνουμε τα περιβάλλον και θα εξοικονομούμε περισσότερα χρήματα.

Λοιπόν, θα μας αλλάξετε τα φώτα!

Αναστασία Κύρδιου-Χρύσα Αραμπατζίδου

Το πετρέλαιο έσωσε τις φάλαινες.

Πριν τη διάδοση του πετρελαίου, το λάδι της φάλαινας ήταν το κύριο καύσιμο για λάμπες, κεριά και η βασική πρώτη ύλη για σαπούνια, καλλυντικά και φαρμακευτικά προϊόντα. Σήμερα σε κανένα από τα παραπάνω προϊόντα δε χρησιμοποιείται το λάδι της Φάλαινας. Χρησιμοποιείται μόνο από τη NASA για λιπαντικό σε διαστημικά οχήματα και σταθμούς γιατί θεωρείται το καλύτερο λιπαντικό. Έτσι, όσο περφόρο και αν ακούγεται, ο υπ αριθμόν 1 περιβαλλοντικός κίνδυνος ξεκίνησε την «καριέρα» του σώζοντας τη φάλαινα από βέβαιη εξαφάνιση.

Εμάς ποιος θα μας σώσει από το πετρέλαιο;

Αναστασία Κύρδιου-Χρύσα Αραμπατζίδου

Τη σακούλα ή τη ζωή;

Μια πλαστική σακούλα κατασκευάζεται σε ένα μόνο δευτερόλεπτο. Οι άνθρωποι τη χρησιμοποιούν για 10 ή 20 λεπτά ή μπορεί και για μισή ώρα, αλλά διαλύεται σε 50 τουλάχιστον χρόνια. Οι πλαστικές αυτές σακούλες είναι αρκετά μεγάλος κίνδυνος ή μπορεί και θάνατος για όλα τα θαλάσσια πλάσματα που πνίγονται από αυτές καταπίνοντας της, νομίζοντας ότι είναι τροφή, για παράδειγμα οι χελώνες νομίζουν ότι είναι μέδουσες ένας από τους αγαπημένους τους μεζέδες.

Αγγελική Βλατίση-Βάσσου Μαρία

Λιγότερα σκουπίδια

Κάθε χρόνο στην Ελλάδα, παράγονται 3.000.000 τόνοι σκουπίδια, αν εξαιρέσουμε τα βιομηχανικά και τα νοσοκομειακά απόβλητα. Στη χώρα μας (την Ελλάδα) ανακυκλώνεται μόνο το 8% των σκουπιδιών, ενώ στην Ολλανδία για παράδειγμα ανακυκλώνουν το 65%. Θα ήταν καλύτερο για την Ελλάδα αν ανακυκλώνονταν περισσότερα σκουπίδια. Στις χωματερές μας μαζεύονται 40.000 τόνοι πλαστικά μπουκάλια, τα οποία μπορούν να ανακυκλώνονται. Επίσης υπάρχουν τοξικά αέρια, επικίνδυνα για την υγεία των ανθρώπων, τα οποία μπορούμε να τα αποφύγουμε.

Νομίζουμε ότι ήρθε ο καιρός να κάνουμε και εμείς περισσότερη ανακύκλωση.

Αγγελική Βλατίση-Βάσσου Μαρία

Αγιασμός

Αγιασμός λέγεται, η έκτακτη ακολουθία της Ορθόδοξης Εκκλησίας που μας υπενθυμίζει τη Βάπτιση του Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό.

Διακρίνουμε δύο

Αγιασμούς:

• Ο Μικρός Αγιασμός τελείται την πρώτη ημέρα κάθε μήνα και έχει δική του Ακολουθία.

• Ο Μεγάλος Αγιασμός είναι Ακολουθία του Μεγ. Βασιλείου και τελείται την παραμονή και την ημέρα των Θεοφανίων (5 και 6 Ιανουαρίου)

Η Ακολουθία του

Αγιασμού βρίσκεται σε ειδικό λειτουργικό βιβλίο που ονομάζεται Μικρό Ευχολόγιο.

Μετά την ακολουθία του (Μικρού) Αγιασμού των υδάτων το νερό θεωρείται αγιασμένο και ο ιερέας ραίνει με αυτό τους πιστούς και το χώρο είτε με ένα κλωνάρι βασιλικό είτε με ειδικό σκεύος, την αγιαστούρα.

Δεν είναι γνωστό πότε καθιερώθηκε ο αγιασμός των υδάτων, θεωρείται ότι αυτό έγινε τα πρώτα χριστιανικά χρόνια και πάντως πριν από τον 4ο αιώνα μ.Χ. Ο Πατριάρχης Φώτιος Α' διαμόρφωσε οριστικά την ακολουθία του αγιασμού.

Σιούτα Αφροδίτη ΣΤ²

Ο Αγιασμός στο σχολείο μας

Την Παρασκευή 11 Σεπτεμβρίου έγινε ο καθιερωμένος αγιασμός για τη νέα σχολική χρονιά. Το προαύλιο γέμισε πάλι χαρούμενες φωνές και γέλια! Η πόρτα του σχολείου έχει ανοίξει διάπλατα για όλους! Και αυτό το πρωί, δεν έλειπε κανείς: Ο διευθυντής και οι δάσκαλοι, που όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, είναι έτοιμοι να δώσουν τον καλύτερο εαυτό τους για μας, ο Πάπα Γιάννης που ήρθε να μας δώσει τη Θεία Φώτιση, το συμβούλιο του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων με ευχές για την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς και με δώρα όπως κάθε χρόνο για τους μαθητές της πρώτης τάξης, η καθαρίστρια μας κ. Ντίνα - που ειδικά φέτος το έργο της, λόγω της νέας γρίπης, θα είναι πολύ δύσκολο. Εδώ και το Νηπιαγωγείο μας, που και φέτος γέμισε από μικρούς μπόμπιρες γεμάτους ενέργεια. Και φυσικά δεν ήταν δυνατό να λείπουν τα πρωτάκια μας, που υπομονετικά περίμεναν το τέλος του αγιασμού μαζί με τις οικογένειες τους, για να χωριστούν σε τμήματα και έτσι να ξεκινήσει η π ρ ώ τ η μέρα στο σχολείο. Μία μέρα που θα τη θυμούνται για πάντα!

Πρέπει να πούμε, ότι από την πρώτη κιόλας μέρα, μοιράστηκαν από το Υπουργείο Υγείας και το σχολείο μας, ενημερωτικά φυλλάδια για τα συμπτώματα της νέας γρίπης, τα μέτρα πρόληψης και απαραίτητες πληροφορίες για την αντιμετώπιση της. Αν προσπαθήσουμε όλοι μας να ακολουθήσουμε τους κανόνες υγιεινής και τις οδηγίες των δασκάλων μας, είμαι σίγουρη ότι δεν θα αντικρίσουμε εικόνες όπως αυτές από άλλα σχολεία του εξωτερικού και όλα θα πάνε καλά.

ΚΑΛΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ!!!!!!

Αφροδίτη Σιούτα ΣΤ²

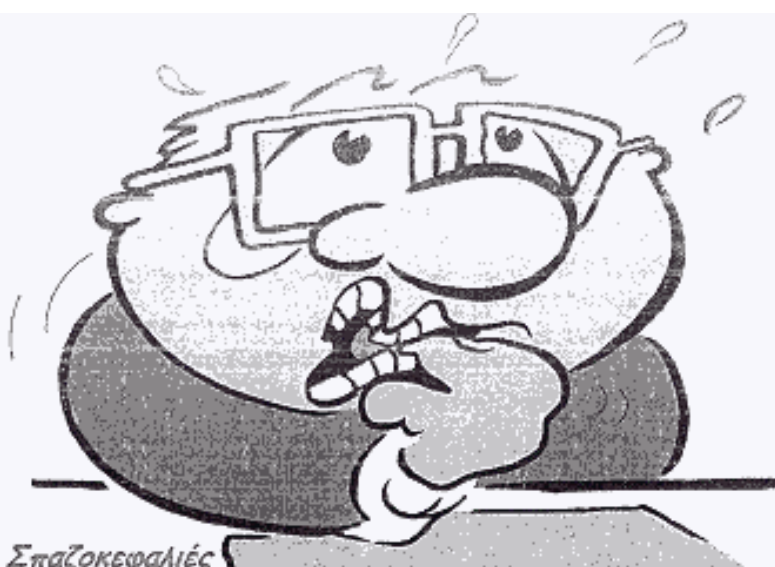
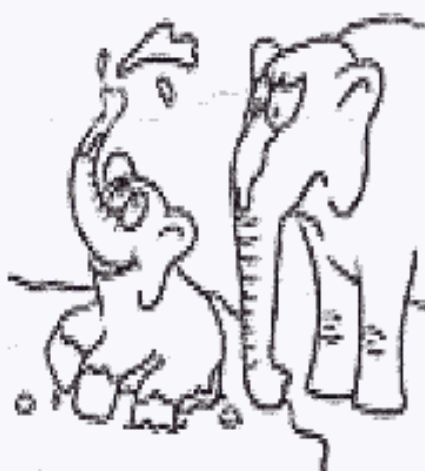
Γλωσσολόγος

Η μυδαλιά η τσιγδαλιά μου,
η μυδοτσιγδοκοκαλιά μου,
κάνει μυδαλίδια, τσιγδαλίδια,
μυδοτσιγδοκοκαλίδια

Βαρέλι, νεροβάρελο,
ποιος σε νεροβαρελόδεσε;
Ο γιος του νεροβαρελοδέτη με
νεροβαρελόδεσε.

Να 'χα γω τα 'σύνεργα,
του γιου του νεροβαρελοδέτη,
καλύτερα θα σε
νεροβαρελόδενα.

Καλημέρα καμηλιέρη
καμηλιέρη καλημέρα.

Σπαζοκεφαλιές

Είναι ένα νεογέννητο μαυράκι που η μητέρα του είναι μαύρη και ο πατέρας του λευκός. Τι χρώμα δόντια θα έχει;

Απάντηση: Τα νεογέννητα δεν έχουν δόντια

Μέσα σε μια λίμνη κολυμπάει μια πάπια, πάνω στην ουρά της κάθεται μια γάτα. Αν βουτήξει η πάπια, τι θα πάθει η γάτα;

Απάντηση: Τι να πάθει; Η γάτα κάθεται πάνω στην ουρά της -στη δική της ουρά- πιθανώς στην άχθη της λίμνης και κοιτάει την πάπια που κάνει βουτιές!

Ο καθηγητής βγήκε για έναν περίπατο στην εξοχή, όταν άρχισε να βρέχει. Παρόλο που ήταν τελείως εκτεθειμένος και δεν είχε τίποτα για να προστατέψει το κεφάλι του, δεν βράχηκε ούτε μια τρίχα απ' τα μαλλιά του. Πως έγινε αυτό;

Απάντηση: Ήταν τελείως φαλακρός.

Τί είναι σωστό να λέμε:

- "Ο κρόκος του αυγού είναι άσπρος" ή

- "Ο κροκός του αυγού είναι άσπρος";

Απάντηση: Και τα δυο είναι λάθος ο κρόκος του αυγού είναι κίτρινος.

Μήπως ξέρεις:

- Ποια συνηθισμένη Ελληνική λέξη αρχίζει από τα γράμματα «ΟΣ» και τελειώνει με τα γράμματα «ΟΣ»;»

Απάντηση: Η λέξη «όσος»

- Ποια σημαντική επέτειος γιορτάζεται στις 31/09 όταν αυτή η ημερομηνία πέφτει Δευτέρα;

Απάντηση: Καμία. Ο 9^{ος} (Σεπτέμβρης) έχει μόνο 30 μέρες

- Ποιό είναι λογικά το γράμμα που ακολουθεί την παρακάτω σειρά γραμμάτων Μ Α Μ Ι Ι Α Σ Ο;

Απάντηση: Παρατηρήστε πως τα γράμματα της σειράς που δώσαμε είναι τα αρχικά των μηνών (Μ) Μάρτιος έως και (Ο) Οκτώβριος. Άρα το επόμενο γράμμα είναι το (Ν)Νοέμβριος.

- Αν ο γιατρός σας σας δώσει 3 χάπια και σας πει να τα πάρετε με μισή ώρα διαφορά το ένα από το άλλο, πόση ώρα θα περάσει μέχρι να τα πάρετε και τα τρία;

Απάντηση: Μία ώρα. Μισή μεταξύ πρώτου και δεύτερου και άλλη μισή μεταξύ δεύτερου και τρίτου

Βρες τις λέξεις που κρύβονται στα συννεφάκια.

Σ, Ε, Μ, Ο, Π, Ο, Λ

Α, Ν, Α, Ρ, Α, Σ, Τ

Τ, Α, Λ, Ι, Λ, Ι, Ο

Αραπατζίδου Χρύσα-Δερμεντζή Ελένη ΣΤ'

Πάρε το δεύτερο γράμμα από κάθε λέξη και φτιάξε μ' αυτά μια φράση για τον πόλεμο του Σαραντα

ΕΖΗΣΑΝ	ΜΕΤΩΠΟ	ΠΑΛΙΚΑΡΙΑ	ΖΩΗ	ΘΑΝΑΤΟΣ
ΑΡΡΩΣΤΙΑ	ΙΤΑΛΟΙ	ΣΑΡΑΝΤΑ	ΣΤΡΑΤΟΣ	ΠΟΛΕΜΟΣ
ΒΟΛΗ	ΠΥΡΟΒΟΛΑ	ΣΗΜΑΙΑ	ΒΟΥΝΑ	ΕΠΟΣ
ΥΣΤΕΡΗΜΑ	ΤΣΕΜΠΕΡΙ	ΣΤΟΛΟΣ	ΕΝΟΠΛΟΣ	ΝΤΟΥΦΕΚΙ

Τα γράμματα είναι: _____

Η φράση είναι: _____

Αναστασία Κύρδιου-Αγγελική Δεβρίκη ΣΤ'

Ανέκδοτα

Σε ένα εστιατόριο ο πελάτης λέει στο γκαρσόν:

- Σας παρακαλώ, μήπως μπορείτε να πάρετε το κοτόπουλο να το ψήσετε λιγάκι ακόμα;
- Γιατί, τι έχει;
- Μου τρώει τις πατάτες!

Λέει ένας άγγελος στο Θεό:

- Κύριε, οι άνθρωποι αποκωδικοποίησαν το DNA του ανθρώπου.

Τότε ο Θεός απαντάει:

- Καταραμένοι χάκερς. Πρέπει να αλλάξω το password.

Βούλτσιος Κώστας - Βλατίτσης Κώστας ΣΤ¹

Αινίγματα

1. Ακτίνες έχω, ρόδες δεν έχω και όμως τρέχω...

2. Κάτω από κόκκινα μαδέρια κάθονται άσπρα περιστέρια...

3. Ποια είναι αυτή που τρέμει σε κάθε πνοή του αέρα αλλά βαστάει τα πιο βαριά φορτία.

4. Αν και θρόνος μου ταιριάζει, θέση μου είναι το περβάζι.

Βούλτσιος Κώστας - Βλατίτσης Κώστας ΣΤ¹

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Φ	Γ	Τ	Η	Υ	Ξ	Ν	Ω	Β	Λ	Τ	Ι
Α	Φ	Ρ	Τ	Υ	Η	Υ	Ν	Γ	Ο	Λ	Τ
Δ	Φ	Γ	Η	Υ	Ν	Ε	Ι	Κ	Υ	Ε	Ι
Ε	Ω	Φ	Ε	Ξ	Κ	Λ	Ο	Λ	Ξ	Τ	Τ
Δ	Μ	Ο	Λ	Δ	Α	Β	Ι	Α	Ε	Ο	Υ
Α	Δ	Ρ	Λ	Υ	Ι	Ε	Λ	Β	Μ	Ν	Υ
Ω	Β	Η	Α	Υ	Ψ	Τ	Ω	Χ	Β	Ι	Φ
Η	Υ	Κ	Δ	Ο	Ο	Ι	Ω	Β	Ο	Α	Η
Ε	Ρ	Τ	Λ	Τ	Μ	Α	Ο	Θ	Υ	Μ	Κ
Ψ	Α	Γ	Η	Ι	Τ	Τ	Σ	Ω	Ρ	Τ	Ν
Ε	Ω	Ν	Υ	Ε	Χ	Ι	Ψ	Ω	Γ	Τ	Θ
Ε	Δ	Τ	Θ	Σ	Μ	Α	Σ	Κ	Ο	Ν	Θ

Βρείτε τις ομάδες του ομίλου της Ελλάδας.
ΕΛΛΑΔΑ
ΜΟΛΔΑΒΙΑ
ΛΕΤΟΝΙΑ
ΕΛΒΕΤΙΑ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ.
Αρναούτης Βασίλης ΣΤ²

Απαντήσεις αινιγμάτων: 1. Ήλιος 2. Δόντια 3. Θάλασσα 4. βασιλικός

Ο Τοτός κάνει φάρσα σε έναν κρεοπάλη.
 -Κρεοπωλείο «Χοιρομέρι». Τι θα θέλατε;
 -Έχετε μασχαρίσια πόδια;
 -Ναι.
 -Αυτιά προβατίνας;
 -Ασφαλώς!
 -Κοιλιά γουρουνιού;
 -Μα και βέβαια!
 -Καλά φίλε, πρέπει να μοιάζεις με τέρας, απαντά ο Τοτός.

Ρωτάει ο δάσκαλος τον Τοτό:
 -Η μητέρα αγοράζει ένα πουκάμισο με 80 ευρώ, μια φούστα 100 ευρώ, ένα καπέλο 45 ευρώ και ένα ζευγάρι παπούτσια 170 ευρώ. Πες μου τι κάνουν όλα αυτά;
 -Όλα αυτά κάνουν τον μπαμπά μου θηρίο κύριε!

Διάλογος μεταξύ πατέρα και γιου.

-Στη ζωή, παιδί μου, πρέπει να κάνουμε το καθήκον μας και μετά να μη δίνουμε σημασία ότι κι αν γίνει.

-Εντάξει μπαμπά! Έκανα το καθήκον μου στα μαθηματικά και τώρα δε δίνω καμιά σημασία στο «μηδέν» που μου έβαλε ο δάσκαλος.

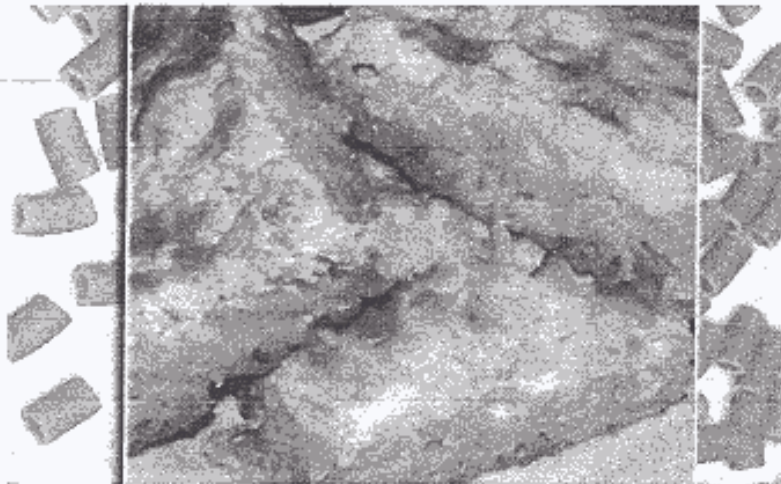
Ελένη Κιουμουρτζή
 ΣΤ¹

Αίνιγμα

Ρούχο σύννεφο φορεί,
 και θροϊίζει, ως προχωρά
 και χλωμαίνει και χλωμαίνει
 μόλις τριών μηνών πεθαίνει.

Τι είναι;
 (Το φθινόπωρο)
 Δασκάλου Γιάννης
 Δ' Τάξη

ΟΙ ΚΡΑΤΕΝ ΜΕ ΤΡΙΑ ΤΥΡΙΑ.

Υλικά

- > Ένα πακέτο κοφτό μακαρόνι 500γραμμ. Ή πένες ή βίδες.
- > 1/4 τυρί φέτα.
- > 1/4 κεφαλοτύρι.
- > 1/4 κασέρι
- > 1^{1/2} λίτρο γάλα.
- > Λίγο βιτάμ.

Εκτέλεση

Βουτυρώνουμε το ταψί (No 34) και απλώνουμε τα μακαρόνια (άβραστα) ομοιόμορφα,;

Τα περιχύνουμε με το γάλα.

Σε μια μικρή λεκάνη τρίβουμε τα τρία είδη τυριών και τα ανακατεύουμε.

Σκορπίζουμε τα τυριά στο ταψί πάνω από τα μακαρόνια και βάζουμε από πάνω 2-3 κομματάκια βιτάμ.

Ψήνουμε για μία ώρα περίπου στους 180-200° C

Το σερβίρουμε ζεστό.

Καλή επιτυχία

Αγγελική Δεβρίκη ΣΤ¹

3	7	5	0	9	6	3	1	0	4
1	5	1	9	4	0	7	0	1	5
9	3	9	1	9	4	0	5	9	7
4	3	4	6	8	7	1	9	4	1
0	4	0	7	9	1	9	4	0	9
5	7	8	0	1	9	4	0	5	4
3	1	9	4	0	5	0	7	4	0

Πόσες φορές βλέπεις το 1940 στον παραπάνω πίνακα;

Αγγελική Δεβρίκη-Αναστασία Κύρδιου ΣΤ²

